

DI Goldiș să-si tragă consecințele

Alianța făcută de di Goldiș cu plăștilor — dușmanii bisericii și ai omului — a umplut de indignare numai preoțimea conștiință de emarea sa, ci pă totă lumea cu nimfă.

Se poate ca acel domn care prin îngrășele preoților și cu ocazunea turor intruruielor preoților își bănește ieri alătueri pățul îndându-se cu ortodoxismul său și obârșia sa preotească, azi să iacteze cu baptiștii?

Așa mult a degenerat lupta politică, în特 pentru ajungerea unui cop trecător, dăm mâna cu dușmanii neamului?

Cine cunoște trezutul d-lui Goldiș va zice, că nu pentru primădată să dă o semenie fără. Ar fi încă ca Prea Sfintitul dela Oradea să retiparească broșura „Spre răstie”, pentru că și generația ce a ridicat de atunci până azi să-l cunoște pe dl Goldiș în culorile devărate.

Se vorbește, că mustrat fiind de S. S. Grigorie, ar fi răspuns cu nisip că tocmai finita aceasta să se folosește mai mult bisericii. Sa a fost profesor de istorie și ecu trebuie să știe — dacă a uitat

DI Goldiș de azi înainte nu mai are cuvânt în chestii bisericesti.

E ruinos că un astfel de om mai are loc la Consistorul ort. român din Arad. În urma jigoirii ce a aflat de bine a aduce bisericii care l-a ocrut, nu-i rămâne altceva — dacă însă ține la dsa — decât să-si tragă consecințele.

Zădarnică e lupta noastră la sate contra acestor fii rătăciți ai bisericii, dacă tocmai secretarul consistorial le dă mâna de încurajare. Il asigurăm că preoțimea își va ști face dațorină și făță de dsa.

Prea Sfintite Părinte Grigorie, pânăcând mai lăzi pe acest domn să abuzeze de încrederea noastră?

Comunitatea baptistă din Arad încă va fi având lipsă de un secretar...!

Un alt preot ort. român,

Lista cetățenească cu semnul crucei

Candidații la alegerile Camerilor Agricole.

1. Dr. Ion Robu, pomicultor și primar al orașului Arad.

2. Axente Secula proprietar și agricultor, comună Siriu.

3. Ioan Frățilă agricultor, comună Agriș.

4. Hanciu Ion, sătean agricultor, Dumbrăvița.

5. Dr. Sever Isăcavnic, mare viticultor și avocat Arad.

6. Dumitru Anastasie agronom, Arad.

7. Dr. Alexandru Lazer mare agricultor, Chișinău.

8. Hălmăgean Pavel, sătean agricultor Crocea.

9. Preotul Petru Neagu agricultor agro nom Seitin.

10. Dr. Aurel Novac, agricultor și avocat Peceica.

11. Lazar Palcu, mare viticultor Păncota.

12. Dimitrie Micu, învățător agricultor Seitin.

13. Conopiu Coloman mare agricultor, Odvoș.

14. Alföldy Paul agronom și directorul reuniunii agricultorilor Arad.

15. Boșca Pavel, sătean agricultor, Ineu.

16. Ruja Vasile, sătean agricultor Șimand.

17. Felix Carol Găntuer sătean agricultor, S. Ana.

Săteni Agricultori!

La alegerile dela 25 August, votați cu toți lista cetățenească cu semnul crucei + plină.

Aplicarea reformei administrative

Au apărut în ziare articole și informații în ce privește schimbările de comune, plăși și județe, — schimbări care nu corespund adevarului.

Din această cauză au fost puse pe drumuri fără rost, delegații de cetățeni.

Ministerul de interne a trimis circulări tuturor prefectilor de județe în care le pune în vedere să aducă la cunoștință populației că toate tablourile de comune, plăși și județe constituie material pregătit pentru comisia de aplicare și până în prezent nu s'a hotărât nimic definitiv asupra chestiunilor de schimbări de plăși și județe.

Retragerea guvernului Painlevé

BERLIN. — Se anunță din Paris că în interesul executării campaniei din Maroc, cabinetul Painlevé se va retrage în favoarea unui guvern de concentrare de sub prezența lui Briand.

Expulzările germanilor din Polonia

BERLIN. — Ministerul de interne polon Orabiski a declarat că toți optantii germani afiliatori locuitori Polonia vor trebui să părăsească țara neîntâzată. Expulzările nu vor inceta.

Italia și pactul de siguranță

ROMA. — Însărcinatul de afaceri al Franței a predat eri seară sefului de cabinet al dñi Mussolini, textul proiectului de răspuns la nota germană privitoare la siguranță, cerând acordul guvernului italian. Președintele consiliului d. Mussolini și-a exprimat părerea cu privire la această notă, transmitând răspunsul ambasadei franceze.

O excelentă lucrare asupra României

Berlin, 19 (Radar). — Preas. eteviană anunță apariția unei excelente opere asupra României, publicată de vice consulul României la Zuerich.

„Gazette de Lausanne“ și „Național Zeitung“ din Bâle relevă importanța acestei remarcabile opere encyclopedice, plină de informații asupra bogăților finanțelor, artei și istoriei României. Lucrarea are numeroase fotografii și hărți.

Un proces intentat Ministerului de interne și război

BUCUREȘTI. — Tribunalul Ilfov va desfășura în decursul lunii Noemvrie, procesul intentat de către socialistul Cristescu împotriva Ministerelor de Interne și Război pentru suspendarea ziarului „Socialismul“ și pentru dizolvarea partidului comunista.

Restaurarea Palestinei

VIENĂ. — Congresul sionist a hotărât să ceară dela Liga Națiunilor un împrumut de 10 milioane de dolari pentru restaurarea Palestinei.

Săteni Agricultori!

Votați cu toți lista cetățenească cu semnul crucei +; Crucea ne-a ajutat în trecut și ne va ajuta și în viitor.

Libertatea religioasă?

D. Vasile Goldiș a căutat să inducă în eroare pe credincioșii.

Arad, 21 August.

În interviewul acordat ieri ziarelor minoritare, d. Vasile Goldiș răspunzând acuzațiilor ce i se aduce pentru faptul că sprijină, în alegerile dela 25 August, lista cu semnul crucei și se cerea a pocăiților, a afirmat că nu înțelege amestecul chestiunilor religioase în evenimentele politice.

In ce privește faptul dacă tinerea la carantină a sectaților pocăiții constituie o chestiune religioasă, la aceasta răspunde înseși spusele documentate ale P. S. S. Episcopul Grigore al Aradului, publicate în prima pagină a ziarului. Înălțat ierarh arată în cunoscere ca fiind unul dintre cei care te propăști suni de natură a aduce atingerile legilor și instituțiilor statului și prin practicile lor contravîn ordini publice.

Art. 2 — Asociațiile baptiste și adventiste de ziua a sapătă rămân să se bârse de drepturile și libertățile pe care Constituția le acordă asociațiilor în general.

Totuși pentru a se evita orice nelăutelegere cu autoritatele chemate a supraveghie și controla acestei asociații, se vor avea în vedere următoarele condiții:

a) Predicatorii, a căror nume vor fi aduse la cunoștință autoritatilor administrative locale, să fie cetățeni români, să se bucur de plenitudinea drepturilor cetățenilor și să nu fi fost condamnați prin sentință definitivă pentru vre-o crimă sau delict.

b) Adunările religioase să se facă numai în casele destinate acestui scop și anume ca atare autoritatilor administrative locale.

c) Serviciile religioase care prin natură își trebuie săvârșească în afară de casele de rugăciuni se vor face cu observarea strictă a dispozițiilor legilor și regulamentelor pentru ordinea publică, evitându-se orice act ce ar putea aduce vre o jignire bisericilor recunoscute sau ar constitui demonstrații impotriva acestora.

d) Adunările religioase să se facă numai în casele destinate acestui scop și anume ca atare autoritatilor administrative locale.

e) Congresele asociațiilor ambițioase se vor putea face numai cu aprobarea Ministerului de Interne după avizul prealabil al Ministerului Cultelor și Artelor.

f) În mod provizoriu, până va începe propaganda împotriva introducerii calendarului indreptat, predicatorii vor funcționa numai în localitatea de domiciliu.

Art. 3 — Toate dispozițiunile anterioare contrarie acestei decizii sunt și rămân abrogate.

Art. 4. — Domnul Director General al Cultelor este însărcinat cu executarea prezentelor decizii.

29 Ianuarie 1925.

Ministrul
(ss). AL. LAPEDATU

Ultima Oră

Intre naționaliști și țăraniști

Debandada a început. Țăranișii cer socotela dlui Goldiș. Bărbații de încredere ai opoziției unite refuză mandatele.

Arad, 21 Aug.

măcar și numai la suprafață, unitatea listei, care deja confine sămânța discordiei definitive.

De alta parte nu se comunică starea că preoțimea consistorială, foarte greu trece nepărtășită ce i-a cauzat faptul, că secretarul Consistoriului a pus pe listă un pocăit care își are domiciliul tocmai aici în Arad unde își are reședința episcopală. Si aici se face sfordjări de a salva apărantele, măcar până după tinerea alegerilor.

Din județ statul major al dlui Goldiș primește cele mai alarmante stiri. Astfel de ex. părintele Cosma care era designat să fie bărbat de încredere pentru lista secretar și coasei, nă voit să primească acest mandat. De altă parte, părintele protopop Georgia î-a făcut dlui Goldiș reproșuri amare, pentru că acesta nu a găsit între credincioșii parochiei sale nici un om credincios de a fi candidat pe lista alegerilor la Camera agricolă, ci a pus mâna pe unul din puținii pocăiți, ce locuiește în Ineu.

Atitudinea hotărâtă ce a luat în mod explicit și justificat, protopopul Georgia în această chestie, este echivalentă cu ruperea legăturilor, ce le avea cu dl Goldiș. Situația falsă a naționaliștilor în frunte cu d. Goldiș se agravează pe măsură ce se doară stiri despre sănsele unei blândețe faținice a listei cetățenești cu semnul crucei plină.

Un dar mare! Principelul Carol

BUCUREȘTI. — Principelul Carol al României a dăruit principelui Carol al Comănuș-Mare jud. Torontal.

Greva funcționarilor bancari din Franța

PARIS. — Greva funcționarilor francezi de bancă continuă. Muncitorii din Morillon a declarat grevă de simpatie pentru funcționarii greviști.

Dâmbovicioanu confruntat cu foștii complici

BUCUREȘTI. — Judec. de instrucție Preșeanu, a confruntat pe Dâmbovicioanu cu cei doi complici ai săi Lupescu și Popescu.

Confruntarea n'a dus la nici un rezultat pozitiv, deoarece Dâmbovicioanu a refuzat să facă depozitii. Judec. de instrucție a ordonat — în consecință — continuarea arestului preventiv contra tuturor celor trei complici.

Pactul de siguranță și frontierele orientale

O telegramă anunță că la Varsavia se confirmă că stărările depășeau de către ministrul de externe Skrynski, cu prilejul vizitei sale din Paris au sărșit prima o conferință a statelor din estul Europei, având frontieră comună cu Germania, pentru a discuta chestiunea pactului de garanție și a tratatelor de arbitraj, privitoare la frontierele de răsărit ale Germaniei.

Conferința, după cât se afiră, se va întruni la Geneva, în primele zile ale lunii Septembrie. La lucrările ei vor participa

Potocia, Cehoslovacia, Franța, Belgia și Anglia și probabil și Germania care va fi reprezentată în mod neoficial de către d. Stresemann, ministru de externe.

În răspunsul trimis eri ambasadorului francez la Roma de către d. Missolodi, guvernul Italian se declară de acord cu termenii noilor francize de la Paris, care să urmărească întărirea unui confederat continental al statelor din estul Europei, având frontieră comună cu Germania, pentru a discuta chestiunea pactului de garanție și a tratatelor de arbitraj, privitoare la frontierele de răsărit ale Germaniei.

Conferința, după cât se afiră, se va întruni la Geneva, în primele zile ale lunii Septembrie. La lucrările ei vor participa

Cronica externe

O înțelegere balcanică?

Dificultățile ar fi mult ușurite

D. Rentis ministrul de externe al Greciei, a propus, într'un interview, un pact de garanție mutuală între toate statele balcanice, la care să participe și România.

Era o propoziție în sensul celei făcute de d. Stresemann puterilor apusene, însă într'un spirit mai conciliant și realment pacific. Celelalte guverne balcanice nu s-au grăbit să adere la punctul de vedere al d-lui Rentis; era o chestiune prealabilă de a se discuta condițiile acestui punct, înainte de a începe.

Pactul de garanție mutuală prepune un arbitraj obligator în caz de diferend. Acest arbitraj n-ar putea fi drept decât în cazul când toate obstacolele unei apropiere balcanice ar fi înălțătoare.

Desigur Grecia, o țară a comerțului și cu un litoral maritim vast, cu porturi mari, și cărori Hinterland îl formează Jugoslavia și Bulgaria, au cel mai mare interes să încheie un asemenea pact.

Sau creat în acest sens — în urma propunerii d-lui Rentis — planuri uriașe. O zonă liberă românească la Salonici, alături de cea sărbătoare, un pod peste Dunăre la Negoiu sau Gruia care să lege România cu marele port de pe Egeu, mărire debutului liniei Niș—Salonic, insuficient acum. Legarea Dunărei cu Egeea ar fi un mare eveniment, pe care din vînoatoare nu l-am putea prevedea aşa de repede. Asigurând avantajul economic tuturor statelor balcanice. Grecia ar deveni astfel punctua de legătură, nucleul în jurul căruia se grupează celelalte state balcanice.

O asemenea propunere de importanță celei făcute de d. Rentis reclamă o largă examinare. Fără nivelație dificultăților economice dintre Grecia și Jugoslavia, dintre Grecia, Bulgaria, un asemenea pact pare iluzios.

Da fericeire pentru ea, Grecia a rezolvat, după dezastrel din Asia Mică, toate problemele sale naționale. Conflictul etnic nu sunt

probabile acum, de aici între statele balcanice și guvernul din Atene nu pot exista decât probleme economice.

Un prim pas spre realizarea confederatiei economice balcanice ar fi încheierea alianței dintre Grecia și Jugoslavia. Această alianță ar mări siguranța continentală a Greciei și ar pună capăt veleșătilor imperialiste ale unor cercuri din Sofia și Angora. Astfel că Bulgaria și Turcia vor trebui să se supună unei necesități întrândă în confederația economică a țărilor din Balcani și din centrul Europei.

Baza de aplicare și de construire a pacificului de siguranță propus de d. Rentis este acordul greco-jugoslav.

Lordul Curzon a trebuit să recunoască, în mod public, meritele incontestabile ale delegației românești din Lausanne, condusă de d. I. O. Dacea, ministru de externe, care în momente grele, a salvat de mai multe ori pacea. Ajutorul dat atunci Greciei și cauzul păcii de România, a fost în tradiția și doctrina politicei externe românești.

România urmărește deaproape orice manifestație de pacificare a Balcanilor, pe care o dorește și o speră înălță. Va fi fericită să vadă acordul tuturor, în special, acordul greco-jugoslav, iar participarea ei la o operă trăină este anticipată și sperată. Dar în situația ei specială, prin mariile sale interese spre Orient și spre Centrul Europei, la Balcani, legătă printr-un tratat de alianță cu Jugoslavia, ea nu poate întreprinde nimic înințeială, iar o angajare prea evidentă în Balcani i-ar prejudicia în altă direcție.

Considerând propunerile d-lui Rentis ca o manifestare importantă și ca o bază de negocieri ulterioare, România așteaptă cu bucurie ca această manifestare să se producă și în alte părți, pentru a se completea, pentru a se pună de acord și pentru a arunca piunea de înfrângere între popoarele balcanice.

Economice.

Târgul Internațional de Moște din Praga

Statul Negătoresc seccia Arad pune în vedere membrilor săi, că târgul internațional de moște de toamnă din Praga va avea loc delă 6—13 Septembrie a. e. La acest târg vizitatorii beneficiază de 33% reducere pe căile ferate cehoslovace și 50% reducere pe C. F. R. la înălțare. Pe durata târgului de moște s-a suprimat vizele pașapoartelor și legitimitățile târgului fin loc de vîză și îndreptăsește pe vizitatori la sediul în Cehoslovacia pe toată durata târgului.

Informațiunile necesare precum și legitimitățile târgului se pot cere d-lui Stanislav Ponizii din București str. Fălării No. 36 bis, care este reprezentantul târgului internațional de moște din Praga.

Proportiile greivelor municipioriști în Cehoslovacia

Praga. — În urma coacăderii lucratelor din fabricile de textile din Boemia centrală și orientală, cuprinzând 300 întreprinderi cu 47.000 lucratori și 10.000 lucărătoare, exploataările din Nischot au intrat în grevă, înainte chiar ca antreprenorii să poată proclama lock-out-ul.

Se anunță că mandatarii organizațiilor municipioriști vor luce la 21 ore, o conferință în Pardubice care va avea să hotărască asupra procedurilor urtioro.

Ministerul prevederii sociale a invitat cele două părți la vederea încheierei unui compromis.

Publicații generale.

Se aduce la cunoștința dlor alegători ai Camerilor de agricultură, cari au fost înscriși în liste electorale, precum și acei, cari vor dovedi prin sentințe judecătoriști definitive a avea calitate de alegător, pentru aceste camere, că alege ile sunt fixate a se face pe ziua de 25 August 1925.

Toți dominiile alegători din condițiile de mai sus, urmează a-și primi certificatul de alegător până în preziua alegerei dela primăria comunei domiciliului, reședinței sau proprietății, cari le conferă calitatea, iar în ziua alegerei certificatele de alegător vor putea fi ridicate dela reședința fiecărei judecătorii de ocol.

Votarea se va face la reședința fiecărei din judecătoriile: Arad, Buteni, Chișineu, Halmagiu, Ineu, Peica, Nadlac, Radna, Șiria, după

listele în care este înscris alegătorul și în baza certificatului de alegător.

Operațiunile de votare vor începe din ziua de 25 August orele 8 dimineață și vor continua până la orele 18, fiind prelungite în caz de nevoie până la orele 20.

Conform art. 8 din legea pentru înființarea camerilor de agricultură, votul este obligator; iar acei alegători, cari nu se vor prezenta la vot, fără a justifica, din cauză de forță majoră, vor fi amendati de judecătorul de ocol cu o amendă dela 100—500 Lei în folosul Camerei de agricultură și după cererea ei.

Arad, la 14 August 1925.

Președintele biroului electoral central:

Primpreședinte:
Const. C. Simionescu.

Grefier:
I. Dăescu.

Producția minieră a României pe anul 1924

Ministerul industriei și conținutului, publică o ultimă statistică subiectivă, a producției României pe anul 1924.

Din datele stabilite se vede că producția petrolului brut nu numai că a ajuns produsul dinisint de rezboi, dar și într-o altă oastă. Astfel în 1924 tijoul produs în România a atins 1.860.471 tone, făcând 1.512.302 tone căzuți în anul 1923, înregistrându-se un plus de 348.168 tone, sau 21 la sută mai mult.

Tinând seama de capitalurile investite și de noiile concesii de perimetri petrolieri acordat diferitelor societăți sperăm că producția petrolului pe anul 1925 va realiza un încremat surplus.

Devizele și valuta.

Radar 21 August.

BURSA:

Zurich	Deschiderea:	Inchiderea:
Berlin	12286.75	122.75
Amsterdam	207.85	207.85
New-York	515.50	515.50
Londra	2504	2504.50
Paris	2420	2420
Milano	1865	1870
Praga	1525	1525
Budapest	72.60	72.50
Belgrad	922.50	922.50
București	265	265
Varșovia	89.50	89
Viena	72.55	72.55

Cursul devizelor București

pe ziua de 21 August 1923.

Paris	Cerute	Oferite
Berlin	—	—
Londra	953	—
New-York	195.75	—
Italia	710	—
Elveția	38.20	—
Viena	23	—
Budapest	—	5.82

Valute:

Napoleon	Cerute	Oferite
Marci	735.—	—
Leva	45	—
Lire otomane	135.—	—
Sterline	110.—	—
Francezi	940	—
Elvețieni	9.45	—
	38	—

Italieni

Drachme

Dinari

Dolari

Italieni	—	—	—	—	—	—	—	—
Drachme	—	—	—	—	—	—	—	—
Dinari	—	—	—	—	—	—	—	—
Dolari	—	—	—	—	—	—	—	—

Marca poloneză	—	—	—	—	—	—	—	—
Coroane austriace	—	—	—	—	—	—	—	—
" maghiara	—	—	—	—	—	—	—	—
" cehoslovacă	—	—	—	—	—	—	—	—

—	—	—	—	—	—	—	—	—
---	---	---	---	---	---	---	---	---